

БИБЛИОТЕКА
Прозна путовања

Наслов оригинала
Michael Lawrence
Neville the Devil

© Michael Lawrence
© за српски језик ОДИСЕЈА

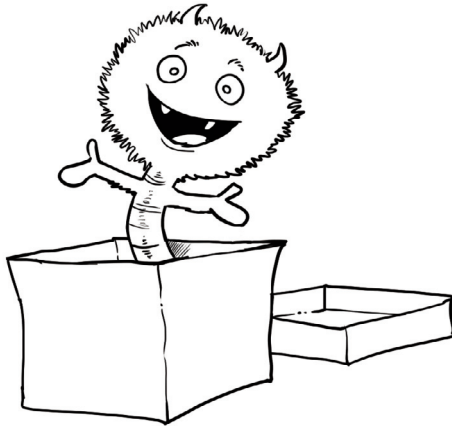
This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Мајкл Лоренс

ВРАГ МИОДРАГ

Прево
Петар Капуран

ОДИСЕЈА
Београд, 2011.

*Ова књига је посвећена
теби, драги читаоче!*

Моја маленкост

ПРВО ПОГЛАВЉЕ

Кад смо се зауставили код бензинске пумпе на паузу за пишкење и кркање, одједном сам добио гадан предосећај у стомаку да нам се спрема нека неприлика. Било нас је седморо у двоја кола. Мама, тата и ја у једним, а Пера, Анђела, његов тата (Оливер) и њена мама (Олга) у другим. Тате су возиле. Моја мама каже да тате воле да возе пошто су кола једино место где се осећају као да су главни. Отрчао сам до Пера и Анђеле да им испричам о свом изненадном предосећају.

„Ти увек предосећаш да ћемо упасти у неку невољу”, рекла је Анђела весело.

„Обично није оволико изненадно”, рекао сам.

Одгурнула ме је и прошла. „Е, па, овога пута се вараш.”

„Не бих био баш толико сигуран у то”, рекао сам њеном потиљку.

Окренула се, и даље весела. „Још једну реч да чујем”, рекла је, „и набићу ти главу у најближу канту за смеће. То ће бити та твоја неприлика.”

„Опусти се, Зврк”, додао је Пера, такође весео. „Неће се догодити ништа лоше. Не овога пута. Осећам то у пазуху.”

Уздахнуо сам. Можда су у праву. Можда бринем без везе. Скинуо сам нервозну, намрштену фацу и вратио се у

весели режим рада. Будала. Требало би да научим да следим своје осећаје. Поготову оне лоше.

Боље одмах да вам кажем зашто смо толико помахнители од весеља. Кренули смо на летовање. Аха. И то не било куда. Овога пута смо кренули у иностранство. Никад нисам био у иностранству. Као ни Пера ни Анђела. И што је најбоље, ишли смо авионом. Ни у авиону никад нисмо били. Требало је да стигнемо на лет у десет сати, десет ујутру, а на аеродром је требало да дођемо два сата пре полетања, што је значило да смо уморни са првим певцима. Велики, сјајни авион ће нас превести преко брда и долина до Света забаве. Вероватно сте чули за Свет забаве. Забавни парк величине омање државе, са хотелима и језерима и разноврсним скаламеријама на којима можете да се провозате. План је да одседнемо у неком хотелу, да шетамо око језера и да пробамо да се возимо на скаламеријама које још нисмо могли ни да замислимо. Неке од тих ствари које нисмо још ни замислили одвешће нас право у небо, а затим сурвати према земљи, што ће у нама изазвати невероватно узбуђење пре него што се отетурамо да повратимо по неком од родитеља. Баш смо се радовали томе.

Као што рекох, било нас је седморо, укључујући Златне маторце. Ја сам сматрао да би требало да иде нас осморо. Ни Сталоне никад није био у иностранству нити у авиону. Сталоне је наш мачор. Али, ако га изведемо из земље, рекла је мама, мораће да буде у карантину кад се вратимо, па се предуго не бисмо видели. „Хајде да га поведемо”, рекао је тата, који није баш највећи Сталонеов фан. Нисмо га повели, наравно. Оставили смо његову чинију код Дане

Повисилице, наше комшинице. Сталонеову чинију, не татину. Сталоне увек иде тамо где му је чинија. Чинијање му је омиљени спорт.

А сада ћу вам рећи још нешто, и замолићу вас да обратите пажњу на то. Слушате ли? У реду. Ево га. Немојте, ни у ком случају, ићи на одмор са родитељима. Било каквим родитељима. У ствари, са одраслима уопште. Забрањите им. Оставите их код куће, вежите их лисицама за фрижидер. Ако их водите, чините то на сопствену одговорност. Можете да им дозволите да плате карте и све остало, то је у реду. Можете да им допустите да све организују и да вам дају бутку пара, или још боље кредитну картицу на ваше име, али никад им не дозволите да иду са вама. Ако се не деру на вас, или вас не милују по коси, или не праве планове за разгледање некаквих села, онда вас бламирају у јавности. Моја мајка је у томе посебно добра.

„ЗВРАЛЕ!” – зарезала је тако гласно на станици за пшкене и ждрање да су се све главе у пречнику од неколико километара окренуле и буљиле у мене док сам излазио из мушког ве-цеа. „ЈЕСИ ЛИ ОПРАО РУКЕ ПОСЛЕ ТОАЛЕТА?!”

Родитеље треба ставити у карантин. Трајно.

Баш у тренутку док сам излазио из тоалета, а моја мајка вриштала, догодило се нешто неочекивано. Велика, пругаста лопта за плажу доскакутала је ниоткуда, боп, боп, боп, и зауставила се пред мојим ногама тако да сам морао да је прескочим. Кад сам скочио испружио сам руке да бих се сачувао. Оне су загрлиле два метра високог пластичног зеца који је имао проблем с гојазношћу и надробне споменике уместо зуба. Велики, дебели зек се

затетурао и почео да пада фацом на под. Ја сам, ни сам не знам зашто, остао закачен за њега. И тако смо пали. Био је то спор пад. Знате, као они успорени моменти у акционим филмовима. Кад су ми се леђа коначно залепила за под, велики дебели зека је био на мени. Био је довољно тежак да ме спљошти, али не толико тежак да би уши престале да ми функционишу. То вам спомињем пошто сам чуо некакве звуке – *цангр-цангр-клинк-клинк* – свуда око себе. Али онда сам приметрио два велика, дебела зеканова ока како пиље у мене и тад сам престао да ослушкујем то *цангр-цангр-клинк-клинкање*. Из близине те очи изгледају стравично.

Велики дебели зец и ја престали смо да се гледамо у очи кад су га људи из обезбеђења скинули с мене, а онда ме цимнули на ноге. Тада сам схватио одакле су допирале *цангр-цангр-клинк-клинк* звуци. Отприлике милион новчића је пало на под и котрљало се около тражећи рупе у које може да упадне. То су новчићи који су убачени у пластичне груди великог, дебелог зеке, а излетели су кроз отвор на зекановом дупету кад ме је овај спљоштио. Људи су скупљали новчиће као помахнитали. Чак је и Пера био на коленима и пунио џепове док га Анђела није зграбила за крагну и подигла у чучањ.

Онда су се ту нашли и моји родитељи, а моја мајка је почела да се понизно извињава људима из обезбеђења (и то у моје име, у име њеног грозног сина), а тата је рекао „Браво, Зврк”, злобно се осмехујући. Када је велики дебели зец поново стајао усправно, неколико сакупљача новчића је посрамљено пришло и уредно формирало ред да му поново убаце новчиће у отвор на грудима. Ја сам се про-

вукао испод неколико руку и неколико ногу и одјурио до дела са храном да бих дао људима шансу да ме оговарају иза мојих леђа. Анђела је била само два корака иза мене.

„Шта се то тамо догодило?” – питала ме је код првог одељка са храном.

„Велики дебели зец је пао на мене”, рекао сам.

„Сто посто си га гурнуо.”

„Нисам га гурнуо, загрлио сам га.”

„Зашто си то урадио? Љубав на први поглед?”

„Прескакао сам лопту. Ухватио сам се за великог дебелог зеца да бих се спасао.”

„Коју лопту?”

„Ону лопту.”

Мали дечак је стигао лопту и одлазио је привијајући је уз груди, са веселим осмехом од ува до ува. Хтео сам да викнем: „Ено кривца! У њега буљите, а не у мене!” Али нисам. Рекао сам: „Супер. Прженице.”

Мучио сам се да ухватим прженицу великим хватаљкама које су биле томе намењене, кад је наишао Пера.

„Није фер”, рекао је. „Тата ми је рекао да вратим паре.”

„Надам се да си га послушао”, рекла је Анђела.

„Дао сам њему да врати. Већину.”

„Хоћеш да кажеш да си задржао део?”

Пера се потапшао по џепу. „Само делић.”

„Петре Таванџијо”, рекла је, „то је новац за добротворне сврхе.”

„Ја сам добротворна организација, не знам да ли сам ти то споменуо?”

„Иди и врати остатак свом тати.”

„Зашто бих?”

Прилепила је свој нос уз његов. „Зато што сам ти ја тако рекла.”

Пера зна да не треба да се расправља са Анђелом Ментом када су нос уз нос. Одгегао се, гунђајући.

Није било лако али ја сам успео да за то време дохватим три прженице и ставим их на свој тањир. Пасуљ је следећи. Убацио сам огромну кутлачу у посуду са пребранцем.

„Мора да те је због тога обузео тај изненадни лош предосећај”, рекла је Анђела, проучавајући омоте да види има ли штетних адитива. „Замало да те зека који скупља добротворне приходе претвори у палачинку.”

„Не, то није то”, рекао сам.

„Није?”

„Не, мислим да није.”

„Мислиш да се тај изненадни лош предосећај односи на нешто што се још није догодило?”

Климнуо сам главом.

„Шта?”

Слегнуо сам раменима. „Не знам.”

„Зврле, идемо на аеродром.”

„Знам.”

„И у авион.”

„Знам.”

„Који ће да полети.”

„Знам.”

„Са нама.”

„Знам.”

„Можда би требало да споменемо тај твој лош предосећај”, рекла је.

„Знам. Овај, коме?”

„Златним маторцима, коме друго?“

„Да кажем нашим родитељима да имам лош предосећај баш кад треба да летимо авионом?“ – питао сам. „Не бих рекао.“

Заграбила је неколико штетних адитива и ту је био крај приче. Нешто ће се догодити, нешто лоше, али нисмо могли никоме да кажемо. Остало нам је само да видимо да ли ћемо преживети. Или нећемо.

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Анђела је променила ауто током другог дела пута. То је урадила пошто јој је било одвратно да седи поред Пере. Никога не би требало терати да седи поред Пере дуже од десет минута. Ја то знам најбоље, пошто сваког дана седим поред њега сатима, на часовима. На часу не би требало да се прича, али човек мора да ради нешто да би скренуо мисли са чињенице да је у школи, што значи да се ја прилично наслушам Таванције и његових глупих шала. Константно ме опомињу док му говорим да умукне. Наставници појма немају како је то бити дете. Поготову дете које седи поред Пере Таванције.

Већ смо каснили пошто је тата упао у добитнички низ на покер-апаратима на пумпи. Није се журило ни Оливеру, Перином тати, мада њему није ишло толико добро на апаратима у суседној просторији. Можда не бисмо кренули ни тада да маме нису толико звоцале. Као да то кашњење није било довољно, пет километара пре аеродрома упали смо у саобраћајну гужву.

„Сад нема шансе да стигнемо”, рекла је мама грицкајући нокте.

„Стићи ћемо”, рекао је тата, али није звучао баш убеђено.

Саобраћај се проредио таман кад су се појавили први знакови за паркинг. Била су четири паркинга, а ми смо кренули ка трећем, што је била паметна идеја пошто смо за тај имали карте. Али на том трећем паркингу открили смо да су наша места, Б87 и Б88, већ попуњена. Колима. Тата и Оливер су уз шкрипу укочили пред малом, плавом колибом у којој је живео човек који чува тај паркинг. Искочили су из кола и одјурили до малог, плавог прозора.

„Та места су резервисана на недељу дана”, рекао им је човек на прозору кад су му објаснили ситуацију.

„Знамо”, рекао је Оливер. „Ми смо их резервисали.”

Човек је питао на које су име резервисали места, а онда је проверио на свом рачунару. „Ханић и Штавић”, рекао је.

„Шта?” – рекли су тата и Оливер углас.

„Штавић. И Ханић. То нису ваша имена. Дајте да видимо ваше карте.”

Одмарширали су до кола по карте које су им жене предале. Онда су домарширали назад до мале колибе. Човек је погледао карте.

„Погрешан паркинг.”

„Шта?” – поново су узвикнули тата и Оливер. Баш су одлично савладали ту реч.

„Ово је паркинг број четири. Вама треба тројка. Вратите се на кружни ток и овог пута пратите знакове до паркинга број три.”

„И сад смо пратили знакове до паркинга број три”, рекао је тата. „И довели су нас овде.”

„Ма, није ваљда?”

„Да, јесте.”

„Имам идеју”, рекао је човек.

Тате су се нагнуле напред, жељне да чују ту идеју.

„Моја идеја је да”, рекао је човек, „кад се вратите са одмора, одете до оптичара по наочаре. Онда ћете следећи пут јасније видети знак.”

Тата и Оливер су фркнули, ускочили назад у аутомобиле и изашли уз шкрипу гума. И шта је било на кружном току? Сви смо видели, јасно као дан, да знак за паркинг број три показује у потпуно другом правцу.

„Заклео бих се...” – рекао је тата.

„То неће помоћи”, рекла је мама. „Сад ће бити баш кнап.”

„Знам.”

„Чак и поред ове грешке, чак и поред гужве у саобраћају, не бисмо били у оволикој фрци да неки од нас нису изгубили толико времена на пумпи.”

„Да, Зврк.” Тата ме је погледао преко рамена. „Ти и онај зец за добровољне прилоге.”

„Нисам на њега мислила”, рекла је мама. „Мислила сам на тебе и оне проклете апарате.”

„Па, добијао сам!” – рекао је тата и нагазио гас тако јако да нам главе умало нису отпале.

Места Б87 и Б88 на паркингу број три чекала су нас, празна и усамљена каква и треба да буду, све док их ми уз шкрипу нисмо заузели. Сви смо поискакали, торбе су излетеле, а ми смо их трчећи понели до аутобуске станице да бисмо ухватили аутобус који је требало да нас одведе на аеродром, да ухватимо свој лет. Једино...

Аутобуса није било.

„Шта ћемо сад?“ – питао је Оливер.

„Аутобуси на сваких пет минута“, рекла је Олга Мента, показујући на натпис на коме је то писало.

„Немој веровати свему што прочиташ“, рекао је тата.

Оливер се сложио. „Сети се знака за паркинг број три.“

„Погрешили смо у вези с тим, то је све“, рекла је мама.

„Ха!“ – рекоше тата и Оливер, савршено укомпоновани. Били су потпуно синхронизовани данас.

„До сад је већ требало да смо у својим седиштима у авиону“, рекла је Олга.

„Опусти се“, одвратио је Оливер. „Они увек планирају тако да има времена за оне који мало касне.“

Кад га је тата подржао у овоме, мама и Олга су преврнуле очима. Пера, Анђела и ја нисмо рекли ни реч. Током година научили смо да будемо мирни попут тапета кад су Златни маторци напети. Тако не могу да нас окриве ни за шта.

Мали, плави аеродромски аутобус дошао је на станицу два минута и двадесет четири секунде касније. Мерио сам му време. Возач је изашао полако, као да има све време овог света, и убацио наше торбе у аутобус. Ми смо брзо улетели, као да ће кренути без нас, са возачем или без њега.

„Сад крећете, је л’ тако?“ – питао је Оливер кад се возач полако попео до свог седишта.

„За неколико минута“, рекао је отварајући новине.

„Али наш авион само што не полети!“ – рекла је Олга.

„Ред вожње“, рекао је возач.

„Али ми смо једини путници, какве везе има?“ – добио је тата.

„Аутобуси полазе на сваких пет минута. Ено обавештења.”

Седели смо напето на својим местима одбројавајући последња два минута.

„Време је!” – продрао се Оливер, чим је откуцало.

Возач је спустио новине, издувао нос, погледао своје обрве у ретровизору и полако кренуо према излазу.

„Можете ли да убрзате?” – питао је тата.

„Овде је ограничење двадесет пет на сат”, одговорио је возач.

„Брже бих стигао на скејту с једним точком”, прошапутао је Пера. Анђела и ја смо одмахнули главом. То му је било упозорење да се прави као да га нема. Да смо знали шта нас чека можда не бисмо тако поступили.

Сад стижемо до дела који сведочи о томе да се мора обраћати пажња на моје лоше предосећаје. Могао бих да вам испричам све, са много детаља, да баш развезем причу, да направим велику фрку око сваке ситнице, али то би сморило вас, а сморило би и мене, тако да ћу вам дати краћу верзију. Кад смо стигли на аеродром...

...наш авион је одлетео!

„Претпостављам да си задовољан собом”, рекла ми је Анђела кад је прошао први шок.

„Зашто бих био задовољан собом?”

„Због свог лошег предосећаја.”

„Боље бих се осећао да смо стигли на авион”, рекао сам.

Пера није рекао ни реч о мом изненадном лошем предосећају нити о пропуштању авиона. Само је стао испред мене и направио фацу као да сам ја крив за ово, а онда је

шутнуо кофер. Особа у реду испред нас, власник шутнутог кофера, добро га је изгрдила.

„Мора да има још летова за Свет забаве”, рекла је Олга. „Ипак је то популарна дестинација за одмор.”

„Не можеш тек тако да ускочиш у следећи авион као да је следећи аутобус”, одговорио је тата.

„Олга и ја идемо да проверимо”, рекла је мама.

„Да”, рекла је Олга. „Боље него да стојимо овде.”

„Губите време”, добацио је Оливер. „Цео свет покушава да ухвати авион у ово доба године.”

Ипак су отишле. Није их било прилично дуго. То дуго време било је испуњено благом надом. Маме су добре у решавању проблема, сви смо то знали. Стајали смо тако, нас петоро, чекајући с трунком наде, тапкајући ногама у ритму војног оркестра. Наде су нам порасле кад смо видели мајке како се кривудајући враћају кроз редове срећних људи који су чекали авионе који неће одлетети без њих.

Али онда смо угледали изразе њихових лица.

„Нема ниједног слободног места, ни за паре, ни за љубав”, рекла је мама.

„Ни у једној компанији”, додала је Олга.

„Време је одмора”, рекао је Оливер. „Рекао сам вам.”

„Шта сад да радимо?” – наставила је мама.

„Само нам једно преостаје”, одговорио је тата.

„Да се вратимо кући”, огласио се Оливер.

Олгине очи су се напуниле сузама. „А тако сам се радовала овом одмору”, чуло се.

„И ја сам”, рекла је мама из које само што није грунула бујица суза.

Чак је и Анђела била на ивици да заплаче. „Нећу да идем кући. Доста ми је куће. Хоћу одмор од куће.”

Свима нам је био потребан одмор, чак и тати и Оливеру, који и нису баш превише желели да иду у Свет забаве. И тако смо стајали са гомилом пртљага, тапкајући ногама у ритму војног оркестра, док су милиони око нас пролазили са својим коферима на точкиће и пасошима и картама у рукама, идући ка таблама на којима је писало „Одласци”.

„Извините”, рекао је глас. „Случајно сам начуо...”

Седам глава се окренуло. Четрнаест очију се загледало у груди. Онда су погледале мало више према лицу које је било на предњем делу главе посађене на врат изнад груди. Било је длакавије од медведове стражњице, само седо. Мале, округле наочаре стајале су на крају кљунастог носа. Да је имао шпицести шешир и хаљину прекривену звездама лично би на некога из Хогвортса ко тражи азил.

„Да?”

„Изгледа да вам фали дестинација за одмор.”

„Могло би тако да се каже”, рекла је мама, стрелајући погледом тату.

„Па, знам да није исто што и Свет забаве”, рекао је високи, брадати тип, „али да ли вам значи то што знам један апартман у Смарајеву на мору који је слободан ове недеље?”

„Како је знао да идемо у Свет забаве?” – питао сам Перу и Анђелу.

„Случајно је чуо”, рекла је Анђела.

„Нико није поменуо Свет забаве у последњих десет минута.”

„Па, случајно је слушао дуже од десет минута, какве везе има?“

„Мени звучи сумњиво“, рекао је Пера.

„Теби све звучи сумњиво“, рекла је Анђела.

„Зато што обично и јесте“, промрмљао је.

Стајали смо тако тапкајући ногама у ритму војног оркестра док је високи, длакави тип објашњавао нашим родитељима какав је то слободни апартман на обали.

„Да ми није нешто искрснуло у последњем тренутку“, рекао је, „ја бих сад био тамо. Чули сте за Смарајево? Лепо место. Није превише комерцијално. Апартман је изнад града. Али на вама је...“

„Па не можемо“, рекла је мама. „Зар не?“ – обратила се Оли.

„Па, и то је нешто“, одвратила је Олга.

„Штета да пропадне“, рекао је високи, длакави тип.

„И не плаћа се закуп, кажете?“ – питао је тата.

„Све је плаћено.“

„И има места за седморо?“ – питала је мама.

„Мислим да има. Деца ће се можда малкице згурати, али сигуран сам да ће успети.“

Разменили смо погледе у стилу „докле више“. Наравно да ћемо успети да се згурамо. Ми смо само деца.

Златни маторци су брзим шапатам већали.

„Шта мислите?“

„Сигурно је боље него да се вратимо кући.“

„Не знамо какво је то место.“

„Али знамо какве су наше куће.“

„Ја сам за то да прихватимо.“

„И ја. Мени ово личи на судбину.“

То није била судбина. Судбина са овим није имала никакве везе. Али требаће нам двадесет четири часа да то схватимо. Мислим на нас децу. Златни маторци никад и нису то схватили.

Дугачки, брадати тип нам је пружио свежањ кључева. Моја мајка је узела кључеве а онда прибележила адресу и како се до тамо стиже, а човек је онда отклизао као да има точкове на сандалама. Одједном су неки од нас поново били насмејани.

„Па, ово је преокрет као у роману, зар не?“ – рекла је мама.

„Стан у истој овој земљи?“ – рекао сам. „О, да, дивно.“

„Поклону се у зубе не гледа“, рекла је.

„Али ми нисмо тражили поклон.“

„Значи, радије би се вратио кући, је л’ тако, Зврле?“

„Не, наравно да се не бих радије вратио кући, али...“

„Хајде, онда, да кренемо.“

Сви смо направили заокрет и почели да вучемо кофере и торбе према излазу. Пера, Анђела и ја смо ишли на зачељу.

„Радије бих да идемо у Свет забаве“, рекао је неко од нас.

„И ја“, рекао је неко други од нас.

„И ја“, рекао је трећи од нас.

„Па, барем нећемо више морати да слушамо онај буђави оркестар“, рекао сам.

„Какав буђави оркестар?“ – питали су Пера и Анђела.

Пратили смо Златне маторце кроз покретна врата до аутобуске станице где смо опет поређали пртљаг око себе

и стајали чекајући нови мали, плави аутобус да нас одвезе до паркинга број три.

„Тражићемо да нам врате паре за паркинг”, рекао је тата.

„Не само за паркинг”, додао је Оливер. „Него да нам рефундирају и паре за авион.”

„Мислиш да ће нам вратити?”

„Ако не врате, гледаћемо се на суду.”

Мајке су уздахнуле. Није било тешко прочитати им мисли. „Мачо будалетине”, то су мислиле. Ја сам се слагао с њима. Анђели сам дао инструкције да ме, ако будем такав кад остарим, баци са нечег високог, попут крана. Или жирафе

ТРЕЋЕ ПОГЛАВЉЕ

Вожња до Смарајева на мору трајала је неких сат и по. Свако мало током пута Анђа и ја смо размењивали тужне изразе лица који су се односили на то да бисмо сад плесали кроз Свет забаве са огромним осмесима на лицу да нисмо пропустили авион.

Али кад смо стигли у Смарајево видели смо нешто што нас је натерало да на тренутак заборавимо Свет забаве. Тог дана је у Смарајеву био карневал и где год да погледате биле су срећене платформе, жонглери на штулама, клоновни, разне друге ствари и раздрагана гомила људи која је преплавила улице. Било је бучно и весело са све бубњевима и трубама и певањем и тако тим стварима, и све толико гласно се не би чула ни експлозија бомбе.

Мама се окренула ка нама и осмехнула.

„Делује забавно!” – продрала се да бисмо је чули од буке.

„Забавно!” – повикао је тата, али не осмехујући се.

Разумни возачи би сачекали да карневал прође, али наши возачи, Томислав Мрак и Оливер Тавандија, нису намеравали да стану док не стигнемо на своје одредиште. Додуше, нису могли брзо да возе пошто се армија ликова с карневала скупила око нас чим смо изашли на главну

улицу. Наш ауто је био први и убрзо смо изгубили из вида остале у њиховом ауту. Тата је из минута у минут био све мање срећан. Нису га радовале те луде фаце које су се трзале приљубљујући се уз наше прозоре, а када се мамлаз са шљокицама и у зеленим хеланкама откотрљао преко хаубе тата је протурио главу кроз прозор и рекао му да се склони или ће од њега остати само ружна успомена. Шљокичави хаубо-котрљач се победоносно насмејао, бацио у ваздух свој пачворк шешир и онда попут жабе прескочио неколико рамена.

Код маме су била упутства како се стиже до стана тако да је она говорила тати куда да иде. Није ни морала да се мучи пошто се и карневал кретао у нашем правцу, уз веома стрмо брдо. Стрма брда при малој брзини, у нашем ауту, брину мога оца, али смо успорили да бисмо некако стигли до врха, вероватно зато што је иза нас било доста људи који су такође покушавали да се попну на врх. На врху брда се налазила висока браон зграда за коју је мама рекла да је сигурно она коју тражимо.

„Зашто мислиш да је то та коју тражимо?!“ – продрао се тата због буке.

„Зато што је име на плочи исто као на парчету папира!“ – продрала се мама.

„Име на чему?!“

„Плочи!“

„Којој плочи?!“

„Оној плочи!“

Име нашег одредешта било је *Крај путовања*.

„Како ти је онај лош предосећај?!“ – продрала ми се Анђела у уво.

„Управо се појачао!” – продрао сам се и ја у њено.

Црна стрелица нацртана на зиду показивала је према засвођеном пролазу. Када је тата прошао колима кроз пролаз некако смо очекивали да ће нас карневал пратити, али није. На малом паркингу с друге стране пролаза мама је искочила и почела да вади пртљаг из гепека. Али не све. Моја мајка пакује као за војску. Док смо тата, Анђела и ја излазили мама је већ отварала врата *Краја путовања* помоћу кључа са свежња који јој је дао хипик дугајлија. Анђела је зграбила једну торбу што је значило да и ја морам да урадим исто. Тата је изабрао да понесе пар ципела. Нас двоје је ушло. Ушли бисмо све четворо, али тамо не би могао да стане ни Сталоне. То је био само ходник са неким степеницама које су водиле навише. Тата се пожалио да место смрди на кувани купус, а мама му је рекла: „Теби никад ништа не ваља, зар не?”

„Свет забаве би можда одговарао”, рекао је. „Довољно је коштао. Бачен новац.”

Ходник је био узан, али торбе нису, тако да смо се солидно намучили. На пола пута до врха било је нешто налик на платформу и на њој су била врата, али нам је мама рекла да то нису наша врата. Длакави хипик нам је рекао да је наш апартман број један, а овај је био број два, што је значило да треба да наставимо да се пентрамо. На врху, мама је другим кључем отворила апартман број 2. Ушли смо за њом. Апартман није био лош. Није био одличан, али ни лош. Три спаваће собе, дневна соба, купатило, кухиња, празан кавез. Отишао сам до великог прозора. Видео се цео град. Погледом сам потражио друга кола. Није их било у карневалском вртлогу. Али видео

сам нешто друго с прозора. Удаљени трачак светлуцавог мора између зграда и дрвећа. Свидео ми се тај трачак мора.

Мама је ишла наоколо и жустро отварала прозоре да би пустила мало ваздуха пошто је унутра било вруће. Тата ју је замолио да пристави чајник пошто је тешко дисао.

„А зашто сам не приставиш?” – питала га је.

„Ја сам возио.”

„И то је то? Крај твог труда? Од сад само ноге у ваздух?”

„Ако ми се дозволи”, рекао је.

Мама је отишла у кухињу и пустила воду да мало истече пошто није била сигурна у њен квалитет. Мало је тужно кад ни води не можете да верујете, зар не? Кад се уверила да је у реду, напунила је чајник и укључила га. Али онда је схватила. Спаковала је чај мислећи да идемо у иностранство, али он је и даље био у колима, у другом коферу. Рекла је тати да оде по њега. Тата је сложио кисео израз лица и отишао до врата, која су се затворила пошто су имала оне јаке сигурносне шарке које могу да прикљеште старице.

„Заглавила су се”, рекао је.

„Шта се заглавило?” – питала је мама.

„Врата.”

„Покушај да притиснеш кваку.”

„Притискам кваку.”

„Дај да ја пробам.”

Гурнула му је лакат у ребра и посветила се кваки. Врата се нису ни померила. Као да су се закључала кад су се затворила, а са ове стране није било кључаонице.

„Шта сад?“ – питао је тата.

„Покушај са картицом из библиотеке“, рекла је мама.

„Немам картицу библиотеке.“

„Била сам саркастична. Да имаш картицу библиотеке вероватно би читао књиге. Да читаш књиге постојала би мала шанса да знаш како да отвориш врата.“

„Океј, паметњаковићка“, рекао је тата. „Ти ми реци како да отворим врата са унутрашње стране без кључа.“

„И без кључаонице“, додао сам. Проговарати у таквим тренуцима је ризикантно, али срећом нису обратили пажњу на мене.

Мама је дала тати кредитну картицу. Он јој је рекао да то са кредитним картицама успева само у филмовима а она му је рекла „Ипак пробај“, што је он и учинио. Није успело.

„Ово ме подсећа на онај зимски дан кад нисмо могли да уђемо у кола пошто су браве биле смрзнуте“, рекла је мама, обраћајући се највише Анђели која једина није чула ту причу. „Оставио је спреј за одмрзавање брава у колима и постојао је само још један начин да се лед отопи. Пишкио је на браву.“

Анђела се насмејала. „Је л’ успело?“

„Боље него да је користио спреј. Штета што ова брава није замрзнута.“

Тата је покушао још са неколико ствари укључујући сламку коју је нашао у кухињском креденцу, оштри део пера са прозорске даске, као и есцајг. Да, мој отац је покушао да отвори врата нашег бесплатног летњег апартмана сламчицом, пером, ножем, виљушком и кашиком. Ништа није успело.

„Морам да пишким”, рекла је Анђела и кренула према купатилу.

„Сигурно ти се припишкило због идеје о личном одмрзивачу брава”, рекао сам.

Мама је изашла из спаваће собе коју је наменила себи и тати. „Нико се не јавља”, рекла је. Држала је његов мобилни. Често користи његов пошто јој је то јефтиније.

„Не јавља се?” – питао је тата, гурајући поред браве свој омиљени чешаљ из продавнице Помозите старијима.

„Олга. Укључује се говорна пошта. Мора да је заборавила да укључи телефон.”

„Позови Оливера.”

„Већ јесам. Иста прича. Вероватно је заборавио да напуни батерију. Увек заборавља. Као и ти. Мора да је то нека мушка фалинка.”

Тата је нагурао свој чешаљ још више. „Мој мобилни је увек напуњен.”

„Да, пошто га ја пуним.”

Тата је опсовао. Чешаљ је пукао.

„Томо!” – рекла је мама оштро.

„Шта?”

„Рекла сам ти да не изговараш ту реч пред Зврлетом.”

„Шта није у реду са ‘шта?’” – питао је тата.

„Не ‘шта’. Ону другу реч.

„Другу реч?”

„Псовку.”

„Псовку?”

„Псовку коју си употребио кад ти се поломио тај буђави чешаљ.”

„Тај чешаљ ми је био врло драг.”

„Драг или не, молим те да не употребљаваш више ту реч пред њим.”

„Не знам ни шта сам рекао. Која је реч у питању?”

Мама му је немо изговорила реч.

„А?” – рекао је.

Поново ју је немо изговорила, полако, развлачећи усне у свим правцима.

„Не, и даље не разумем. А ти, Зврле?”

„Ја сам скапирао.”

„И која је то реч?”

Рекао сам му.

„Зврле!” – рекла је мама. „Нећу да те чујем више да употребиш ту реч.”

„Ти си је употребила.”

„Ја сам само понављала шта је твој отац рекао.”

„Е, па немој”, рекао сам. „Лоше утичеш на свог сина.”

Отишао сам у дневну собу. Искусно вађење, помислио сам.

Пошто су прозори били отворени, карневалска бука је била јака скоро као и на улици. Кад је Анђела изашла из купатила стали смо на главни прозор и гледали хиљаде људи у живописним костимима, фантастичне платформе и све друго.

„Волела бих да се спустим мало, сад кад смо стигли”, рекла је.

„И ја”, рекао сам. „Да нисмо затвореници.”

Гледали смо неко време карневал, а онда смо се загледали у светлу, малу траку воде између зграда и дрвећа.

„У Свету забаве нема мора”, рекао сам.

„Нема. Мада сам се радовала Свету забаве.”

„И ја. Али тамо нема мора.”

„Нико није ни рекао да има.”

„Није, али овде има мора, тако да и није толико лоше.”

„Кога покушаваш да убедиш?” – питала је.

„Себе.”

Одједном смо чули тату како виче. Нисмо могли да чујемо шта говори, али је звучало као да је у кухињи. Изашли смо у ходник. Из њега смо могли да видимо две спаваће собе. Мама је била у најбољој, стављала је неке ствари на вешалице да би Оливер и Олга знали чија је то соба кад буду дошли.

„Зашто тата виче?”

Мама је слегнула раменима. „Он увек има неки разлог да се дерња.”

Вирио је кроз кухињски прозор, урлајући неке у гомили.

„РЕКОХ ДА СМО ЗАКЉУЧАНИ!”

Погледали смо преко његових рамена. Полицајац на тротоару је покушавао да га чује поред свих тих срећних повика и музике. Видели смо да отвара уста, али нисмо могли да чујемо шта говори, што је вероватно значило да ни он није чуо тату. Махао је рукама показујући нешто отприлике овако: „Да. Сигуран сам да је одатле одличан приказ.”

„НЕ МОЖЕМО ДА ИЗАЂЕМО!” – вриштао је тата.

„Најбољи до сада”, одговорио је пандур нечујно. „Јесте ли на одмору?”

„ПРОКЛЕТИ ИДИОТЕ!” – загрмео је тата.

„Потпуно се слажем”, прочитали смо са усана човека у плавом.

„ЗВРЛЕ, ДАЈ МИ НЕКИ...” – утишао је глас, највише зато што сам ја био на девет центиметара од њега. „Дај ми парче папира.”

„А где да набавим парче папира?” – питао сам.

„Па, не знам, само га набави. Хоћу да спустим поруку гос’н полицајцу, али не смем да се склоним са прозора јер може да ми оде.”

„Има папира у купатилу”, рекла је Анђела.

„Одлично.”

Док се није вратила тата је наставио да се дере у правцу веселог полицајчета, које и даље није ништа капирало.

„Извол’те”, рекла је Анђела предајући му ролну розе тоалет папира.

„Било је довољно и неколико парчића”, рекао је.

„Неколико парчића би могло да одлепрша до земље”, одговорила је Анђела.

„Имаш право.”

Тада нам се придружила и мама. „Шта се дешава?” – питала је.

„Тата покушава да прича са полицајцем.”

„Полицајцем?”

„Да, он је...”

Прекинула ме је дрека мога оца који је довикивао нешто нељубазно полицајцу да би му задржао пажњу док он, тата, не испише речи: „У ПОМОЋ! ЗАКЉУЧАНИ СМО! ИЗБАВИТЕ НАС!” Онда је испустио ролну тоалет папира. Полицајац ју је видео како пада и склонио се у страну, смејући се. Могло се закључити да ово није била прва радосна ролна коју су данас бацили на њега.

„ПРОЧИТАЈ, БУДАЛО БЛЕСАВА!” – вриснуо је тата.

Ролна тоалет папира се размотавала низ улицу, одбила се од великог гуменог миша на којем је седело дете и завршила око перјанице поглавице Бика Који Седи или Пилета Које Стоји или кога год је тај требало да представља. Али срећа је била на нашој страни, бар једном, зато што су прва два парчета на којима је тата писао залепршала пред полицајчевим очима. Прочитао је речи и поново погледао ка нама. Овога пута тата није викао. Сада је заклимао главом као да је његова глава решила да оде негде на продужени викенд, да се мало одмори од врата. Полицајац је схватио поруку. Полетео је кроз засвођени улаз, уз степенице, и минут касније се нашао испред стана, куцајући.

„Шта очекује да урадимо?“ – рекао је тата. „Да му отворимо врата?“

„ЈЕСТЕ ЛИ ЗАИСТА ЗАКЉУЧАНИ?!“ – продрао се полицајац.

„ДА!“ – продрао се тата. „ЗАИСТА СМО ЗАКЉУЧАНИ!“

„ПА, ЗАР НЕМАТЕ КЉУЧ?!“

„ДА, ИМАМО КЉУЧ, АЛИ ОВО ЈЕ СИГУРНОСНА БРАВА И СА ОВЕ СТРАНЕ НЕМА КЉУЧАОНИЦЕ. СИГУРНОСНА БРАВА! ХА! ДОБАР ШТОС!“

„ОВО ЈЕ ШТОС?!“ – викао је пајкан.

Моја мајка је повукла тату у страну и ставила своја уста на врата.

„НЕ! НИЈЕ ШАЛА! ПОНАВЉАМ. НИЈЕ ШАЛА! КЉУЧ НЕ РАДИ ИЗНУТРА! ЗАГЛАВЉЕНИ СМО ОВДЕ!“

„ПА, ШТА ХОЋЕТЕ ДА ЈА УРАДИМ ПОВОДОМ ТОГА?“ – викао је полицајац.

„ВИ СТЕ ПОЛИЦАЈАЦ!” – зарежала је мама. „ШТА ВИ ПРЕДЛАЖЕТЕ!”

„НИСАМ ЈА ПОЛИЦАЈАЦ!”

„НИСТЕ ПОЛИЦАЈАЦ?”

„НЕ, ЈА САМ УЧЕСНИК КАРНЕВАЛА! УЖИВАЈТЕ!”

А онда је настала тишина. Барем је у стану била тишина. Али није дуго трајала. Моја мајка се прибрала, рекла нешто непријатно и улетела у кухињу. Ја сам је пратио. Као и Анђела. Тата се није трудио. Мама је одврнула славину с хладном водом, напунила допола пластичну посуду и однела је до прозора. Ишли смо за њом. Погледали доле, као и она. Видели смо како карневалски полицајац излази на улицу. Мама му је довикнула.

„ХЕЈ, ТИ!”

Не знам како ју је чуо од све те галаме, можда због тога што је крештала, али је погледао горе, а кад је то урадио мама је нагнула посуду и окупала га од кациге до чизама. „ХВАЛА НА ПОМОЋИ!” – вриснула је.

Овога пута лажни полицајац је одговорио само језиком знакова.

